

- органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, визначені в їх складі уповноважені особи (координатори) з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
- громадські об'єднання.

Щороку від насильства в Україні потерпає близько 100 тисяч осіб. Серед них 90% жінок. Зокрема, за даними Мінсоцполітики у 2017 році зареєстровано 96 245 звернень щодо домашнього насильства, з них 85 340 – від жінок, 10 366 – від чоловіків, 900 – від дітей.

Рівна та ефективна участь жінок у всіх сферах життя суспільства є необхідною умовою для економічного, політичного та соціального розвитку країни. Гендерна нерівність у процесах розвитку, економічному та соціальному житті носить дискримінаційний характер та сприяє фемінізації бідності.

Дискримінація обмежує? Протидій!

Список використаних джерел:

1. Інформаційні матеріали щодо подолання насильства за ознакою статі та домашнього насильства в Україні (короткий огляд законодавства). URL: https://minjust.gov.ua/gendpravexp_gendnas
2. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
3. Насильство за ознакою статі. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/TM058173.html
4. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Дискримінація за ознакою статі. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення. http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KD0005.html

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ В УКРАЇНІ

Вадим СКОРИК, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

Вікторія БАБЕНКО здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ

7 січня 2018 року набрав чинності Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»[1], в якому запроваджено комплексний підхід та визначено систему заходів щодо запобігання та протидії фізичному, психологічному та сексуальному насильству в сім'ї. Законом встановлено, що до кривдника (особи що вчинила домашнє насильство у будь-якій формі)

суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству може бути встановлено спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.

До таких *спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству* належать:

1. терміновий заборонний припис стосовно кривдника (вноситься уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України);
2. обмежувальний припис стосовно кривдника (видається судом);
3. взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи (здійснюється уповноваженими підрозділами органу Національної поліції України);
4. направлення кривдника на проходження програми для кривдників (відповідальними за виконання програм для кривдників, є місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування)[1].

Розглянемо особливості деяких із основних спеціальних заходів, на які слід більше звернути увагу.

Терміновий заборонний припис вноситься кривднику уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України у разі існування безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи з метою негайного припинення домашнього насильства, недопущення його продовження чи повторного вчинення»[2].

Терміновий заборонний припис може містити такі заходи:

1. зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи;
2. заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи;
3. заборона в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою.

Під час вирішення питання про винесення термінового заборонного припису пріоритет надається безпеці постраждалої особи.

Вимога поширюється на місце спільного проживання постраждалої особи та кривдника незалежно від того, чи належить таке помешкання одному з них на праві власності, чи дане помешкання є орендованим, або право на квартиру/будинок належить родичам, знайомим тощо.

Терміновий заборонний припис вноситься строком до 10 діб за заявою постраждалої особи, а також за власною ініціативою працівником уповноваженого підрозділу органів Національної поліції України за результатами оцінки ризиків. Особа, стосовно якої винесено терміновий заборонний припис, може оскаржити його до суду.

Право звернутися до суду із заявою про видачу *обмежувального припису* стосовно кривдника мають:

1. постраждала особа або її представник;
2. у разі вчинення домашнього насильства стосовно дитини – батьки або інші законні представники дитини, родичі дитини (баба, дід, повнолітній брат, сестра), мачуха або вітчиму дитини, а також орган опіки та піклування;

3. у разі вчинення домашнього насильства стосовно недієздатної особи – опікун, орган опіки та піклування[1].

Заява про видачу обмежувального припису подається до суду за місцем проживання (перебування) особи, яка постраждала від домашнього насильства або насильства за ознакою статі, а якщо зазначена особа перебуває у закладі, що належить до загальних чи спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб, – за місцезнаходженням цього закладу.

Обмежувальний припис видається на строк від 1 до 6 місяців та може бути продовжений судом на строк не більше 6 місяців. Таке продовження має місце лише один раз.

Судом визначається один чи декілька заходів *тимчасового обмеження прав кривдника або покладення на нього наступних обов'язків*:

1. заборона перебувати в місці спільного проживання (перебування) з постраждалою особою;

2. усунення перешкод у користуванні майном, що є об'єктом права спільної сумісної власності або особистою приватною власністю постраждалої особи;

3. обмеження спілкування з постраждалою дитиною;

4. заборона наблизитися на визначену відстань до місця проживання (перебування), навчання, роботи, інших місць частого відвідування постраждалою особою;

5. заборона особисто і через третіх осіб розшукувати постраждалу особу, якщо вона за власним бажанням перебуває у місці, невідомому кривднику, переслідувати її та в будь-який спосіб спілкуватися з нею;

6. заборона вести листування, телефонні переговори з постраждалою особою або контактувати з нею через інші засоби зв'язку особисто і через третіх осіб[3].

Про видачу обмежувального припису кривднику суддя у встановлений законом строк інформує уповноважені підрозділи органів Національної поліції України за місцем проживання (перебування) постраждалої особи для взяття кривдника на профілактичний облік, а також районні, районні у містах Києві і Севастополі державні адміністрації та виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад за місцем проживання (перебування) постраждалої особи.

Обмежувальний припис не може містити заходів, що обмежують право проживання чи перебування кривдника у місці свого постійного проживання (перебування), якщо кривдником є особа, яка не досягла вісімнадцятирічного віку на день видачі такого припису.

Постраждала особа може вимагати від кривдника компенсації її витрат на лікування, отримання консультацій або на оренду житла, яке вона винаймає (винаймала) з метою запобігання вчиненню стосовно неї домашнього насильства, а також періодичних витрат на її утримання, утримання дітей чи інших членів сім'ї, які перебувають (перебували) на утриманні кривдника, у порядку, передбаченому законодавством.

Таким чином, законодавство запроваджує нові заходи, які можуть бути застосовані до кривдника у разі здійснення ним домашнього насильства, або погрози його здійснення. Такі заходи мають захищати осіб, які постраждали від домашнього насилля та попереджувати таке насилля.

На мою думку держава здійснюючи свою політику має проводити вагому кількість заходів задля не лише покарання осіб, що здійснили домашнє насильство, а й для попередження вище вказаного. Такими заходами мають бути проведення виховних годин в школах про недопущення домашнього насильства, освідомлення суспільства про можливість захисту власних прав та свобод, у випадку здійснення над ними такого насильства, надання психологічної допомоги постраждалим від домашнього насильства у всіх його проявах. Застосування лише покарання, як різновиду примусу, є недоцільним і не матиме бажаних наслідків.

Список використаних джерел:

1. Про запобігання та протидію домашньому насильству Закон України. №2671-VIII від 17.01.2019 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 5. ст.35.

2. Про затвердження Порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника : Наказ Міністерства внутрішніх справ України. №965/32417 від 27.08.2018 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 654.

3. Підстави та порядок звернення із заявою про видачу обмежувального припису. / *Вісник Іванківської громади Тернопільської області*. URL: <http://ivanivska.gromada.org.ua/pidstavi-ta-poryadok-zvernennya-iz-zayavoju-pro-vidachu-obmezhuvalnogo-pripisu-16-06-07-03-09-2020/>

ПРОТИДІЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ: ГОЛОВНІ АСПЕКТИ

Вадим СКОРИК, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

Влада ПИЛИП'ЮК, здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту №1 Національної академії внутрішніх справ

На сьогодні, торгівля людьми є однією з актуальних проблем в Україні. Кожен день кількість жертв рабства зростає і ця статистика пов'язана з різними факторами: економічними, соціальними, інформаційними. Для того, щоб знайти методи вирішення цієї проблеми потрібно розглянути сутність, ознаки, передумови виникнення. Для ширшого розкриття теми почнемо з поняття.